

Z kalendára výročí

(v prvom polroku 2026)

(6 medailónov významných osobností - kresťanov)

(zostavil *Dušan JEDINÁK*)

Úvod

Kresťanstvom sa má uskutočňovať ľudská dôstojnosť v osobnej slobode, s rešpektom k základným ľudským právam (lebo sme stvorení na obraz Boží), praktizovaním vzájomnej lásky.

Využívajme príležitosti pre rozvíjanie dialógu medzi všeobecnou kultúrou a kresťanskou vierou prostredníctvom poznávania hodnôt i tvorcov kresťanského umenia a kultúry.

Snáď neexistuje veriaci umelec, ktorého by nepovzbudzovalo zobrazit' Krista na kríži alebo nesúceho kríž. Avšak ten, ktorý niesol kríž, žiada od umelca viac než takýto obraz. Žiada od neho, rovnako ako od každého človeka, nasledovanie, aby sa sám stal obrazom nesúcim kríž Ukrižovaného (Edita Steinová).

Vybral som 6 medailónov osobností, ktoré k tomu, podľa mňa, prispeli a majú okrúhle (deliteľné desiatimi) výročie narodenia alebo úmrtia v prvom polroku 2026 a preto chcem na nich v krátkych životopisných medailónoch spojených s niektorými ich myšlienkami, upozorniť aj vás.

Konrad ADENAUER

Werner HEISENBERG

René DESCARTES

Rudolf DILONG

Henryk SIENKIEWICZ

Jean LACROIX

"Nebud' me len takí povrchní kresťania. Nebojme sa prijímať ťažkosti života a prijímať aj definitívne rozhodnutia - byť naplno kresťanmi."
Silvester KRČMÉRY (1924 – 2013)

„Kresťan není ten, kdo cituje cosi o lásce, ale kdo miluje tak, že to někdo cítí.“

Pavel KOSORIN *Biblické aforismy*

Tri veci sebe aj druhým želaj: zdravie, priateľov a radosť

Tri veci ovládaj: svoju povahu, svoj jazyk a svoje správanie

Tri veci zdokonaľuj: odvahu, dobrotu a lásku k blížnemu

Tri veci rozďaj: čo najviac chudobným, slovo útechy smutným
a slovo pochvaly tým, čo si ju zaslúžia.

Trom veciam sa vyhýbaj: krutosti, namyslenosti a nevďačnosti

Tri veci obdivuj: krásu prírody, deti a starých ľudí

*Prejavom kresťanstva je predovšetkým ušľachtilosť, statočnosť,
Pravda, Spravodlivosť, Láska, bez ohľadu na to, či ma niekto vidí,
alebo čo z toho budem mať.*

*My, kresťania, veríme, že život je v najvnútornejšej hĺbke stretnutím v Láske.
Slobodu nemožno rozumieť len ako slobodu od niekoho, od niečoho, od povinnosti,
zodpovednosti, ale ako slobodu k niečomu.*

*Človek nie je len kúsok hmoty, jednotlivou čiastočkou prírody. Má v sebe bohatšiu
a vznešenejšiu existenciu, duchovnú existenciu v poznaní a v láske.*

*Ale hádam najväčšiu radosť máme my ľudia z toho, keď v tom nekonečnom svete
ľudských tvárí, charakterov, pováh, stretieme cudzieho človeka,
ktorý sa nám časom stáva veľmi blízkym, dôverným priateľom, priateľkou,
ba až manželom, manželkou.*

*Človek si je oddávna vedomý povolania k nádeji, že veci budúce prevyšujú hodnoty
prítomné. Hodnoty prítomné majú svoj zmysel vo veciach budúcich.*

*A tak evanjelium vie, že človek nájde život, až keď nájde lásku. Láska je ten zázrak,
keď človek vie byť celkom sám sebou, i celkom sa zdieľať s inými.*

V nej, v Láske my očakávame svoju dôstojnosť.

V nej, v Láske, sme my ľudia najbohatší.

Ján SUCHÁŇ

Konrad ADENAUER (5.1.1876 – 19.4.1967)

Významný nemecký konzervatívny politik, prvý povojnový kancelár (1949 – 1963) Spolkovej republiky Nemecko, prvý predseda (1950 – 1966) Kresťansko–demokratickej únie ako nadkonfesijného spojenectva rôznych sociálnych a ideových skupín, podstatne prispel k obrovskému ekonomickému, sociálnemu i politickému vzostupu západného Nemecka a priviedol ho späť do Spoločenstva národov a presadil myšlienku, že trvalý mier možno dosiahnuť zjednotením Európy. Dojednal prepustenie

nemeckých vojnových zajatcov zo SSSR (1955) a vstup SRN do NATO (1955). Prispel k vytvoreniu EHS (1957) a zmiereniu Nemecka s Francúzskom (1963).

Po absolvovaní katolíckeho gymnázia vyštudoval právo i národné hospodárstvo. Pracoval v advokácii a štátnych službách. Bol zástupcom starostu v Kolíne nad Rýnom (1908 – 1917) a v rokoch 1917 – 1933 aj starostom Kolína a predsedom Pruskej štátnej rady. Adenauer odmietol privítať Hitlera v Kolíne a zakázal vyvesiť zástavy s hákovými krížmi. V roku 1933 bol zbavený všetkých úradov a v roku 1944 sa dostal aj do väzenia.

S prvou manželkou, ktorá zomrela na chorobu ľadvín, mal tri deti, s druhou ženou, s ktorou žil skoro 30 rokov, mal päť detí. Prežil svoju ťažkú automobilovú nehodu (1917), získal aj dva patenty a prispel k rozvoju starostlivosti o ruže.

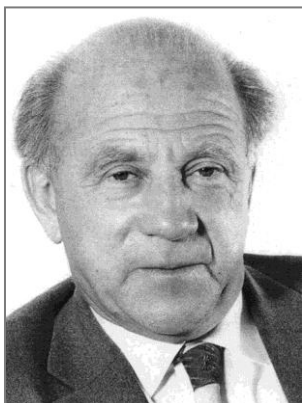
Z myšlienok

- *Osobná sloboda je a zostane najvyššou hodnotou človeka...*
  - *Mier bez slobody nie je žiadnym mierom.*
- *V každom človeku uctieваме jednotlivca, ktorého stvoril Boh. Ľudská dôstojnosť a sloboda sú základom pre každú činnosť v štátnom aparáte, v oblasti hospodárstva i kultúry. V prvom rade je človek a potom štát. V prvom rade človek a potom hospodárstvo.*
- *Najprv musíte byť neoblíbenými, až potom vás budú brať vážne... Musíme brať ľudí takých, akí sú – iných nemáme.*
- *Dodržiavanie kresťanských zásad môže zachrániť ľudstvo pred úpadkom do barbarstva alebo lepšie povedané, dokonca pred sebazničením.*
- *Čím viac priateľov vo svete máme, tým lepšie pre nás i pre celý svet.*
- *Moc, dámy a páni, vyžaduje múdrosť, striedmosť a vnútorný pocit zodpovednosti. Moc, ktorá sa zneužíva, je zničujúca. Ale moc, ktorá je sprevádzaná zodpovednosťou, je darom Boha.*
- *Základom dobrého kresťanského života nie je ani chudoba ani bohatstvo, ale primerané vlastníctvo materiálnych prostriedkov.*
- *Nacionalizmus zvädza ľudstvo k zabúdaniu na to, že všetky národy majú právo na existenciu a že harmonické vzťahy a súžitie medzi všetkými ľuďmi, slúži najlepšie i vlastnému národu.*
- *Nikto z nás nevlastní absolútnu pravdu. Iba cez argumenty, protiargumenty a skrz výmeny názorov možno dúfať, že sa k pravde viac či menej priblížime.*

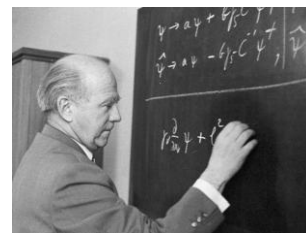

Adenauer

Werner HEISENBERG (5. 12. 1901 – 1. 2. 1976)

Nemecký teoretický fyzik, ktorý sa stal jedným z najmladších nositeľov Nobelovej ceny (1932). Spoznal, že atómové procesy sa nedajú znázorniť mechanickými modelmi ako deje v makrokozme. Pri sledovaní atómu pozorujeme frekvenciu a intenzitu vyžarovaného svetla. Napatrný atóm sa stal nenázorným abstraktným útvarom fyzikálnych rovníc, matematicko-symetrickým tvarom. Formuloval matematický aparát maticovej formy kvantovej mechaniky (1925), vyjadril relácie neurčitosti v mikrosвете (1927; súčin neurčitosti polohy telesa a neurčitosti jeho hybnosti je väčší alebo nanajvýš sa rovná Planckovej konštante, to znamená, že je principiálne nemožné súčasne zmerať polohu

aj hybnosť v tom istom čase s úplnou presnosťou), navrhol model štruktúry atómového jadra skladajúceho sa z protónov a elektrónov a zdôvodnil teóriu jadrových síl. Vedel, že mikrosvet je určitým spôsobom maskou, ktorú na seba berie energia, keď sa chce stať hmotou. Kvantová mechanika otvorila bránu šírenia pohľadu na vzťahy medzi ľudským duchom a skutočnosťou. Cez druhú svetovú vojnu nespolupracoval na vojenských aplikáciách jadrovej fyziky. Nepristúpil na žiadne kompromisy so svojim svedomím. Neskôr viedol nukleárny výskum v ženevskom stredisku CERN. Usiloval sa aj o jednotnú teóriu poľa a skúmal filozofické problémy prírodných vied.

Z myšlienok

- *Mal som pocit, že sa pozerám cez povrch atomárnych javov na základ pozoruhodnej vnútornej krásy, ležiaci hlboko pod nim a dostal som takmer závrat pri myšlienke, že mám sledovať túto dokonalosť matematických štruktúr, ktoré príroda predom mnou rozostrela.*
- *Prírodné vedy nepopisujú a nevysvetľujú prírodu. Sú iba časťou hry medzi prírodou a nami. Popisujú prírodu, ako odpovedá našej metóde otázok...*
  - *Ani vo vede už nie je predmetom výskumu príroda sama o sebe, ale ľudské skúmanie prírody.*
- *Pôvodným, prvotným jazykom, ktorý vzniká v procese vedeckého osvojovania si faktov, je pre teoretickú fyziku obvykle jazyk matematiky a zvlášť matematická schéma, ktorá fyzikom dovoľuje predpovedať výsledky budúcich experimentov.*
- *Ideály a geniálne myšlienky nie sú zodpovedné za to, čo z nich urobia ľudia.*
  - *Život, hudba a veda budú, merané ľudskými mierami, vždy pokračovať...*
  - *Krása je pevný súlad častí navzájom, aj s celkom.*
  - *Nikdy nebude možné dôjsť iba racionálnym myslením k absolútnej pravde.*
- *Množstvo nevysvetliteľných javov sa zväčšuje vďaka procesu poznávania.*

René DESCARTES

(31.3.1596 – 11.2.1650)

René Descartes

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_Descartes

Francúzsky filozof, matematik a prírodovedec. Vyštudoval právo a medicínu v Poitiers. Viac ako desať rokov slúžil ako jazdecký dôstojník vo vojskách rôznych potentátov. Cestoval po Nemecku, Švajčiarsku a Taliansku. Usadil sa v Holandsku. Svoju racionalistickú analytickú metódu rozpracoval do novej metodológie a teórie vedy. Vyvrcholením bola slávna **Rozprava o metóde** (1637). Štyri základné pravidlá karteziánskej metódy boli: **pravidlo metodickej pochybnosti** (za pravdivé považovať iba to, čo je v mysli jasné, zreteľné a evidentné; chrániť sa pred prenáhlením a predpojatosťou); **pravidlo analytického postupu** (rozkladať zložité na čo možno najjednoduchšie); **pravidlo syntézy** (postupovať od ľahšieho k ťažšiemu, zhrnúť vzťahy a závislosti od jednoduchých až k najzložitejším); **pravidlo kontroly** (dbať pri riešení každej otázky na to, aby sa prihliadalo na jej rozličné súvislosti a aspekty; zaistiť úplnosť skúmania).

Descartes navrhol označovať známe aj neznáme veličiny písmenami, napr. $a, b, c, \dots x, y, z$. Zaviedol označovanie mocnín tak, že mocniteľa písal vpravo hore od mocnenca, napr. a^3, a^4 ; rovnosť značil znakom ∞ . Ukázal geometrické konštrukcie, ktoré zodpovedajú operáciám $+$, $-$, $;$, $;$, $()^2$, $\sqrt{\quad}$. Priradľoval dĺžku ku každému číslu, bez ohľadu na to ako vzniklo. Dal mocný impulz riešiť geometrické úlohy počítaním a skúmať vlastnosti kriviek i priestorových útvarov algebricky. René Descartes považoval ľudský rozum za rozhodujúci zdroj poznania. Celým svojím dielom zdôraznil jeho autoritu. Uznával ideu Boha, nekonečna, dokonalosti. Prírodné javy zodpovedne pozoroval, meral a na vysvetlenie používal matematické úvahy. Snažil sa vytvoriť "univerzálnu matematiku", ktorou by exaktne vystihol všetky stránky skutočnosti. V jeho predstavách sa algebrická rovnica stala základným pilierom analytickej geometrie, pomocou rovníc možno riešiť otázky geometrie.

Z myšlienok

- *Všetko, čo svojimi zmyslami prijímam z vonkajšieho sveta, by mohol byť klam, všetko, čo môžem myslieť, môže byť nesprávne – ale v pochybovaní som si istý sebou ako mysliacou bytosťou... **Myslím, teda som...** Poznávanie pravdy je zdravie ľudského ducha.*
- *Nesmieme predpokladať, že všetko je tu kvôli nám... Jedine príroda robí veľké veci zadarmo.*
- ***Mám v sebe ideu Boha** ako nekonečnej, všemohúcej a všetko poznajúcej bytosti...*
- *Je nemysliteľné, aby ma chcel pravdu milujúci Boh klamať a podvádzat' pred mojim zrakom tento svet len ako klaný prelud...*
- ***Ideu Boha alebo najvyššieho dokonalého bytia som našiel v sebe s rovnakou istotou ako ideu nejakého tvaru alebo čísla.***
- *Tých, čo odhaľujú vedecké pravdy, možno porovnať s boháčmi, ktorí tým rýchlejšie bohatnú, čím sú bohatší.*
- ***Chcem nájsť novú cestu poznania. Tá cesta je: pokus a úvaha.***
- *Vtedy, keď začnem premýšľať, nachádzam seba a svoje myslenie ako niečo veľmi zodpovedné, ale i slobodné, ale aj isté.*
- *Aritmetika, geometria sú oveľa spoľahlivejšie než ostatné náuky, pretože jedine tieto sa zaoberajú takým jasným a jednoduchým predmetom, že vôbec nepripúšťajú, čo sa skúsenosťou ukázalo ako neisté, ale úplne spočívajú na dôsledkoch vyvedených rozumovým zdôvodnením.*
- *Porovnával som tajomstvá prírody so zákonmi matematiky. Bol som a som presvedčený, že ten istý kľúč otvára dvere k pochopeniu jedného aj druhého.*
- ***Je v povahe nekonečného, že nemôže byť pochopené nami, ktorí sme koneční.***

Rudolf DILONG

(1. 8. 1905 – 7. 4. 1986)

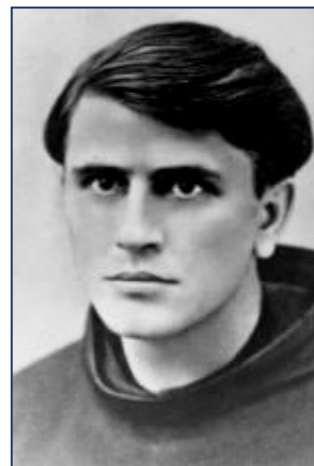
Reprezentanta katolíckej literárnej moderny františkánskeho kňaza označili aj za mága slovenského jazyka i knieža básnikov. Vydal okolo 100 publikácií (najviac básnické zbierky, ale aj romány a divadelné hry). Metaforicky vyjadroval intímne pocity, osobné bóle i túžby (napr. *Hviezdy a smútok*, *Mesto s ružou*). Lyricky odkrýval meditácie o zmysle života, o Bohu (*Pod', nasleduj ma; Belasý blankyt; Milovať – žiť; Dotyk s večnosťou; Nebo nehasne; Nezomrie, kto miluje*). Ako stúpenec poetizmu a surrealizmu sa stal inšpirujúcim lyrikom. Miešal realitu s víziou, skutočnosť so snom, voľne nechal splývať slová i obrazy rozkmitané viacerými významami, vety, verše, strofy často nepodriaďoval konvenčnej logike ani kauzalite.

Prejavoval sa ako básnik milujúci, trpiaci a odpúšťajúci;

bol zhovievavý, pretože pochopil: *Božie evanjelium je: milovať, trpieť, odpúšťať.*

Vyštudoval v Trnave, Žiline a v Bratislave pôsobil v Kremnici, Hlohovci, Skalici i v Žiline. Emigroval (1945), pracoval v Ríme, Buenos Aires, Pittsburghu. Útekom do zahraničia chcel sa zachrániť ako človek i ako básnik. Spolupracoval na vydávaní rôznych periodík. V roku 1992 vyšla na Slovensku jeho exilová tvorba pod názvom *Ja, Rudolf Dilong, trubadúr* a potom (2001) aj životopisný zápisník *Mladosť očistca*.

„Dilongova tvorba klenie sa v dvoch oblúkoch, ktoré sa stretajú nad slovenským nebom a tvoria plnofarebnú dúhu nad jeho horizontom. Jedna polovica rozprestretej dúhy vysielala sa z podstaty slovenskej doma a vrhala sa do diaľok, do ktorých básnik prenášal svoju víziu krás a obrazových vidín. A druhá polovica vysielala sa z diaľok k slovenskej podstate, aby sa v nej ukrylo a uchytilo poznanie, vynesené z vidín a krás, skúseností a sklamaní.“ (Stanislav Mečiar, 1965)

Z myšlienok

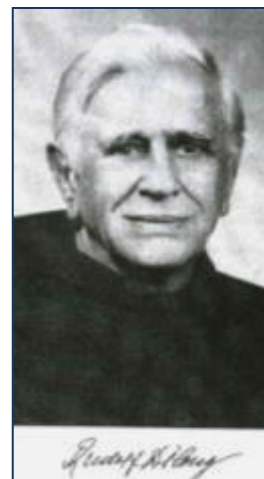
- *Boh je súlad, Boh je harmónia. Preto je život veľkou myšlienkou, za ktorou čakáme hudbu.*
- *Slnko má líce pre každý osud, pre každé chvenie nad dozrievajúcim stromom.*
- ***Donášajte všade pokoj — ten je najpôsobivejší na všetky ľudské popáleniny.***
- *Boh, keď nejdeme za ním, nelúči sa s nami, len hovorí: Vy prídete, veď vás milujem.*
- *Dajte človeku dobrý príklad. Nič ho to nestojí a môže veľmi zbohatnúť.*
- *Aj vtedy je Boh s nami, keď sa nám naoko zdá, že je to opačne. **Boh nič nerobí naoko.***
- *Boh miluje i tých, ktorí nestoja v našom rade. A pričiňme sa, aby stáli.*

Miluj, keď si dobrý človek.

***Treba sa i za to biť. Neboj sa bitky.
Máš priestor v ruke. Si kresťan. Najprv za seba bojuj.
Potom bi sa i za druhých. Keď vonku vlci zuby ceria.
Na dobrých ľudí zavýjajú.
Máš miesto pre boj.
Naozaj miluj.***

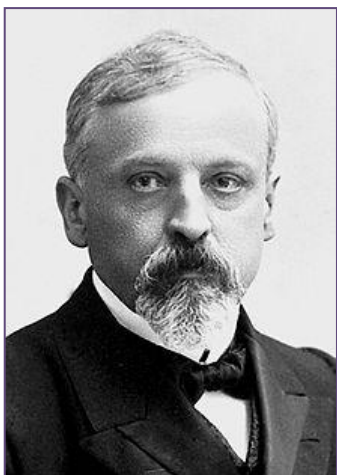
***Oh, nežalujte nebu,
že svet je rajaprázdný,
čo keby tak i v nebi
zvedeli, že sme blázni.***

***Nesmrtelná báseň by bola tá, ktorú by mohol iba Boh kanonizovať.
Boh je krása a najvyššia poézia.***

Henryk SIENKIEWICZ

(5.5.1846 – 15.11.1916)

Quo vadis?, *Ohňom a mečom*, *Potopa* – možno niet Poliaka, ktorý by nepoznal tieto literárne diela. Poľský spisovateľ, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru (1905) získal slávu svojimi historickými románmi, dotýkajúcimi sa poľských a kresťanských dejín. V románe *Križiaci* literárne spracoval konflikt s nemeckými rytiermi okolo bitky pri Grünwalde (1410). Pre deti napísal dobrodružný cestopisný román *Púšťou a pralesom* o príhodách anglického dievčaťa a poľského chlapca unesených v Egypta a putujúcich k Indickému oceánu.

Sám veľa cestoval (Nemecko, Belgicko, Francúzsko, Anglicko, Spojené štáty americké, Taliansko, Grécko, Turecko i Španielsko, východná Afrika). Rozsiahle romány písal, aby "posilnil srdcia" rodákov, ktorí žili takmer sto rokov bez svojho štátu a mali

za sebou dve nepodarené povstania. Zároveň sú kľúčom k poľskej mentalite. Posledné slová spisovateľa boli: *Ja už to slobodné Poľsko nevidím.*

H. Sienkiewicz

Z myšlienok

*Člověk najde ve světě vždycky
snadněji filozofování než dobrou radu.*

*Stáří a bezmocnost jsou smutní druhové
posledních let života.*

Lež stejně jako olej plave na povrchu pravdy.

- *Je lehké najít si milenkou a udržet si přítele. Těžší však je najít si přítele a udržet si milenkou.*
- *Hudba je jako moře. Stojíme na jednom břehu a vidíme daleko, ale druhý břeh spatřit nemůžeme.*
- *I největší tvůrčí génus plodí bezvýznamnosti, totiž své epigony.*

- *Doktríny neopíjejí o nic méně než alkohol.*
- *Bohatý si může dovolit všechno, dokonce i ctnostný život.*
- *Ženy neodpouštějí mužům omyly, kterých se sami dopustí.*

„Je nemnoho jmen tak blízkých našemu srdci, jako jméno Henryka Sienkiewicze. Mimo vlast se jeho díla jen málokde stala v takové míře národním majetkem, jako u nás. Náš národ dokázal spravedlivě ocenit bohatství Sienkiewiczovy představitosti, jeho tvůrčí sílu, díky níž jsou jeho hrdinové jakoby odlítní z bronzy, dokonalost jeho formy, slovem všechny přednosti, které činí čtenářům jejich spisovatele drahým.“

profesor Josef Zubatý

Sienkiewiczův náhrobek v katedrále sv. Jana ve Varšavě

Jean LACROIX (23.12.1900 – 27.6.1986)

Francúzsky filozof vyštudoval aj literatúru, sociológiu i právo. Ľudské myslenie vnímal ako priestor medzi ničotou a všetkým. Vedel, že naše pojmy, ktorými uchopujeme skutočnosť, sa skutočnosťou musia nechať aj vytvárať. Veľkosť človeka chápal v tom, že nielen vytvára, ale aj objavuje. Ľudské filozofické systémy majú umožniť nielen poznávanie skutočnosti, ale aj jej ovplyvňovanie.

Napísal práce *Marxizmus, existencializmus, personalizmus* (1949), *Osoba a láska* (1955), *Sila a slabosť rodiny* (1957),

City a mravný život (1968). Štúdiu o stretnutí človeka so životnou tragikou nazval *Neúspech* (1964). Pôsobivý je výber jeho názorov v knižke *Smysl člověka* (Praha: Vyšehrad, 1970).

Z myšlienok

Človek je prahnutie po zmysle: Boh je zmyslom sveta a svet je znamením Boha...
*Človek bol stvorený, aby tento svet ponúkol ako dar a tak získal život večný...
Človek môže rozvinúť svoju osobnosť a dovŕšiť ju len tak, že bude slúžiť niečomu, čo ho presahuje.*

Láska je ľudská skúsenosť, ktorá dovoľuje človeku jasne pochopiť v duchovnom živote harmóniu medzi jedným a mnohým...

Láska nám odhaľuje, že sme skrz druhého, že svet existuje iba pre tých, ktorí sú aspoň dvaja... Poznanie smeruje k všeobecne platnému, láska je odhalením jedinečného... Milovať znamená umierať a stále znovu vstávať z mŕtvych.

Viera je jednoducho postupné zachytávanie večnosti v čase, je to pohyb k pochopeniu... Viera je stretnutie človeka s pravdou aj s druhými ľuďmi...

Veriť znamená súčasne uskutočňovať sa aj byť... Veriť znamená veriť v zmysel.

Hľadanie pravdy je spoločným úsilím celého ľudstva... Človek pravdu nevlastní, ale pravda sa ho skôr zmocňuje... Svojim priateľom ateistom vďačím za to, že ma naučili rozprávať o Bohu a nepodvádzať.

Každé poznanie je zmesou vedy a viery, každé poznanie je viera...

Veda je iba nevyhnutným a nedostatočným prvkom viery.

Nech veda objaví čokoľvek, vždy to bude práve to, čo odmietame nazývať Bohom.

Pripustiť Boha znamená odmietnuť absurditu...
Ak máme dospieť k Bohu, musíme z neho vychádzať... Boh nie je hotové riešenie, ale požiadavka riešenia a súčasne záruka toho, koniec koncov nie je absurdné nejaký zmysel hľadať a realizovať dielo.

V každom človeku sa odohráva dráma ľudského osudu a každý sa musí rozhodnúť sám za seba... Práca spočíva vždy v tom, že duch vynaložením značného úsilia vniká do hmoty a zduchovnieva ju.

Človek musí pracovať, aby sa priblížil k pravde.

Henri BERGSON (18. 10. 1859 – 4. 1. 1941)

Filozofi, ktorí špekulovali o význame života a osude človeka, sotva si všimli, že príroda sa unúvala poučiť nás o tom sama. Oznámi nám presným znamením, že náš údel sa naplnil. Týmto znamením je radosť. Čím bohatšie tvorenie, tým hlbšia radosť... Intelekt sa niekedy dotýka absolútna.

Fiodor M. DOSTOJEVSKIJ (11. 11. 1821 – 9. 2. 1881)

Človek je tajomstvo. Treba ho rozlúštiť a ak ho budeš lúštiť aj celý život, nehovor, že si strácal čas. Zaoberám sa týmto tajomstvom, pretože chcem byť človekom.

Juraj FÁNDLY (21. 10. 1750 – 7. 3. 1811)

Bratove, zmislite si, že blatnatý vek, pošmúrne stoletie žili pred nami naši Slováci; včil nám svitli osvícené časy; usilujeme sa s rečú, s písmami, s vidanými knihami, náš národ, naše meno, našich potomkoch, keď ne k zlatému, aspoň ponajprv k stribernému veku povíšif.

Marcus AURELIUS (26. 4. 121 – 17. 3. 180)

Jedine toto má cenu: prežiť život preukazovaním pravdy, spravodlivosti a láskavosti, hoci voči ľuďom a nespravodlivým.

Pierre TEILHARD DE CHARDIN (1. 5. 1881 – 10. 4. 1955)

Veda a zjavenie nemôžu ďalej plniť svoje funkcie inak, ako v pohybe, ktorý ich unáša k vzájomnému stretnutiu... Láska je jediná sila, ktorá veci zjednocuje bez toho, aby ich ničila...

Michel QUOIST (18. 6. 1921 – 18. 12. 1997)

Existuje iba jediný prostriedok ako nepremárniť svoj život: vložiť ho úplne a osobne do prítomného okamihu a dať tak odpoveď na nekonečnú Lásku, ktorá pozýva v hĺbke srdca každého z nás.

Tomáš KEMPENSKÝ (1379/1380 – 25. 7. 1471)

Veľký je ten, kto má veľkú lásku...

Bez bolesti nemožno žiť v láske...

Dokonalá láska vedie s istotou k Bohu.

Rabíndranáth THÁKUR (7. 5. 1861 – 7. 8. 1941)

Nikdy nezískame pravdivý pohľad na človeka, pokiaľ ho nebudeme milovať...

Jaroslav SEIFERT (23. 9. 1901 – 10. 1. 1986)

Život už mňa dávno naučil, že hudba a poezie jsou na svete to najkrásnejší, čo nám život môže dať. Kromě lásky ovšem... Překvapivá metafora je víc než zlatý prsten na ruce.

Edita STEINOVÁ (12. 10. 1891 – 9. 8. 1942)

Svet je plný kontrastov, ale nakoniec z nich nezostane nič. Zostane iba veľká láska.

André MALRAUX (3. 11. 1901 – 23. 11. 1976)

Kultúra je súhrn všetkých foriem umenia, lásky a myšlienok, ktoré po celé stáročia umožnili človeku byť menej zotročný... Kultúra je to, čo urobilo, že človek je niečím iným ako náhodný jav v prírode.

Werner HEISENBERG (5. 12. 1901 – 1. 2. 1976)

Platnosť prírodovedecky otvorených daností nemôžeme rozumne spochybňovať na základe náboženského zmysľania, a naopak, etické požiadavky, ktoré majú pôvod v náboženstve, neoslabí nijaká argumentácia z odboru prírodnej vedy.

Nález z roku 1696

Chod' pokojne uprostred rozruchu a ponáhľania a spomeň si, aký pokoj môže byť v tichu. Pokiaľ je to len možné, bez straty tváre, vychádzaj dobre so všetkými ľuďmi. Hovor svoju pravdu ticho a jasne, počúvaj ostatných, hoci aj obmedzených a nevedomých – i oni majú svoj príbeh. Vyhýbaj sa hlučným a svárlivým osobám – otravujú ducha. Ak sa budeš porovnávať s inými, môžeš sa stať domýšľavým, alebo malomysel'ným, lebo vždy sa nájdu ľudia väčší i menší než ty. Raduj sa rovnako z toho, čo si dosiahol, ako aj zo svojich plánov. Udržuj záujem o vlastnú životnú cestu, akokoľvek skromnú – je to pravé bohatstvo v premenlivom osude.

Bud' opatrný vo svojich záležitostiach, pretože svet je plný podvodov. Ale nedaj sa tým zaslepiť: Mnoho ľudí zápasí o svoje ideály a všade je život plný hrdinstva. Bud' sám sebou. Hlavne nepredstieraj cit a nestavaj sa cynicky k láske, lebo tvárou v tvár všetkej vyprahlosti a rozčarovaniu je večne svieža, ako tráva. Prijímaj pokojne, čo ti radia roky.

Až príde čas, s pôvabom odlož všetko, čo náleží mladosti. Rozvíjaj silu ducha, aby ťa mohla ochrániť v nečakanom nešťastí, a netráp sa predstavami. Mnoho obáv sa rodí z únavy, nudy, samoty. Bud' k sebe prísny, ale nie tvrdý. Si dieťaťom vesmíru, nie menej než stromy a hviezdy. Máš právo byť tu. Či je ti to jasné, alebo nie, vesmír sa nepochybné rozvíja tak, ako má.

Ži preto v pohode a mieri s Bohom, akokoľvek si to predstavuješ. A nech sú tvoje úlohy a usilovania v hlučnom zmatku života akékoľvek, udržuj pokoj vo svojej duši. Napriek všetkým nedokonalostiam je to predsa krásny svet. Neumdlievaj. Chod' za šťastím...

(Nájdené v Chráme sv. Pavla za hradbami v Ríme A.D. 1696)

